

بایسته های اخلاقی یاران حضرت مهدی

<?xml encoding="UTF-8?>

شناخت شایسته امام زمان (عج)

فرهنگ انتظار بایسته هایی دارد که بر دو نوع است: اول، بایسته های نظری که شامل شناخت نظری و همه جانبه مهدویت و انتظار و نیز مطالعه در احوال و تاریخ زندگی حضرت مهدی (عج)، آن پیشوای بزرگ است. دوم، بایسته های عملی که ایجاد رابطه عاطفی و معنوی با وجود مقدس امام زمان (عج)، پیروی از فرمان های او و آراستگی به فضیلت هایی است که شایسته یاران مهدی (عج) است.

اولین و مهم ترین ویژگی فرهنگ مهدویت، شناخت کامل و راستین وجود گران قدر امام زمان (عج)، این ذخیره بزرگ خداوندی است. اهتمام بر شناخت امام، لزوم تبعیت وی را در پی خواهد داشت و پیروی از امام نیز ما را در مسیر تربیت الهی قرار خواهد داد. انسان با شناخت صفات و ویژگی های پیشوایان، خود را به صفات ممتاز آنان نزدیک می سازد و راه کمال را در پیش می گیرد. اندیشه در نام ها و نشان های او، تأمل در نامه ها و فرمان های او، تفکر در حکمت و اسرار غیبیت، تدبر در هدایت معنوی و ولایت تشریعی و تکوینی، در گستره شناخت امام قابل توجه است.

در روایت های فراوانی از امامان معصوم (علیهم السلام) نیز به شناخت امام زمان (عج) تأکید شده است. رسول خدا (صلی الله علیه و آله) می فرماید:

«مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مَيِّتَةً الْجَاهِلِيَّةِ»؛ «هر که بمیرد و امام زمان خود را نشناسد، در مرگ جاهلیت مرده است.»

پیام متن:

اهتمام به شناخت دقیق و کامل امام زمان (عج).

انتظار سازنده

انتظار، رفع تکلیف نیست، بلکه فهم تکلیف است. از بایسته های فرهنگ انتظار، درک درست و کامل مفهوم انتظار است. در قاموس بعضی از منتظران، انتظار به مفهوم منتظر بودن و دست روی دست گذاشتن و همه چیز را به حال خود رها کردن است تا سرانجام، امام با ظهور خویش جهان را از فساد و تباهی برهاند. در واقع، این همان انتظار مخرب و ویرانگر و به نوعی رفع تکلیف است. انسان با چنین برداشتی از مفهوم انتظار، هرگز نمی تواند در جهت اصلاح جامعه گام بردارد.

در انتظار سازنده که منتظران واقعی دریافت صحیحی از واژه انتظار دارند، فهم تکلیف نهفته است. منتظر با فهم تکلیف، به عدالت می اندیشد، از هرگونه ظلم و بی عدالتی گریزان است و با هدف فراهم آوردن زمینه های دادگری و اصلاح فردی و اجتماعی می کوشد. بر اساس این عقیده، شخص منتظر با آنکه مشتاق دیدار امام دادگر است، خود نیز به مسئولیت هایش آگاه است و در راه دست یابی به آرمان های متعالی اش گام برمی دارد. از این رو، یاران مهدی موعود را باید در میان جان برکفان انقلاب و دین و حرمت گزاران به خانواده شهیدان و صالحان و نیکان یافت، نه در میان ساکنان دیار بی خبری و نه در جمع رفاه زدگان عافیت طلب. انتظار، در این مفهوم فلسفه مقاومت است، نه عامل تسلیم. انتظار آگاهانه، جز اصلاح و راستی ثمری ندارد و بدیهی است که دستاورد مهم چنین انتظاری، امید به آینده ای روشن است.

پیام متن:

1. انتظار سازنده، تحرک و پویایی و امیدواری به آینده را به همراه دارد؛
2. منتظران واقعی، زمینه ظهور را فراهم می سازند؛
3. انتظار مخرب، خمودی و سستی را به دنبال دارد.

ایمان و اعتقاد و یاوران مهدی (عج)

ایمان، از مهم ترین سرمایه های انسان خداجوست. پایداری، رشادت و فداکاری مؤمن ریشه در ایمان حقیقی وی دارد. یاران راستین مهدی از مؤمنانی هستند که ایمان شان آنها را به مرحله ای رسانده که هر گونه شک و شبهه ای را از دل شان زدوده است. همان کسانی که به نقل از روایت های بزرگان دین، ترنم روح بخش تلاوت قرآن و مناجات شبانه آنان، همچون صدای زنبوران عسل درهم می پیچد و از شب تا صبح به راز و نیاز با خدای خویش مشغولند. (آنان کسانی هستند که) خدا را با بصیرت درون شناخته اند و ایمان به خدا در اعماق جان شان نفوذ

کرده است. در راه تقویت ایمان و اجرای دستورهای الهی از هیچ چیز هراس ندارند و از نکوهش هیچ سرزنش کننده ای بیم به دل راه نمی دهند. اینان مصداق این آیه قرآنی هستند که:

«... به زودی خداوند قومی را که آنها را دوست می دارد و آنها (نیز) او را دوست دارند و نسبت به مؤمنان فروتن و بر کافران سرافراز و مقتدرند، به نصرت اسلام برمی انگیزد.» (مائده: 54)

مؤمنان واقعی، کسانی هستند که تنها به خدا عشق می ورزند و جز به خشنودی او نمی اندیشند «يُحِبُّهُمْ وَ يَحِبُّونَهُ»؛ در برابر برادران دینی شان فروتن هستند «أَذَلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ»؛ با کافران ستم گر و کج اندیش، سرسخت، خشن و در برابرشان سرافرازند «أَعَزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ»؛ برای بسط عدل و اجرای فرمان های الهی همواره در حال جهاد فی سبیل الله هستند «يَجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ...» و در جهت نابودی کافران و برچیدن بساط ستم گران، کوشا و از هیچ ملامتی پروا ندارند «وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ».

همه این ویژگی ها در انسان مؤمن، از اعتقاد حقیقی او به خدا و ایمان به مقصد اصلی هستی نشئت گرفته است. آنان به چنان شهادتی رسیده اند که از شکستن سنت های غلط و مخالف و ایستادگی در مقابل باورهای نادرست محیط و هجوم افکار عوامانه و محافظه کاران منحرف هیچ گونه تردیدی به خود راه نمی دهند. آری به دست آوردن چنین موفقیتی افزون بر کوشش خود فرد، به سبب فضل خداوند است که به هر کس بخواهد و شایسته ببیند، عطا می کند که «ذَلِكُمْ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ».

پیام متن:

یاران مهدی (عج) به معرفت خدا رسیده اند و ایمان به خدا در اعماق جان شان نفوذ کرده و در گفتار و رفتارشان نمود یافته است.

عبادت یاران مهدی

آنان پارسایان شب اند که تا بامدادان به ذکر و راز و نیاز و بر قیام و قعودند. آتش عشق به معشوق و معرفت به ذات باری تعالی، خواب را از دیدگان آنان ربوده است:

جز غم هجران رویش من تب و تابى ندارم	جز خم ابروی دلبر هیچ محرابی ندارم
حسرت این خواب در دل ماند چون خوابی ندارم	گفتم اندر خواب بینم چهره چون آفتابش
سرچه باشد، جان چه باشد، چیز نایابی ندارم	سرزنهم بر خاک کویش، جان دهم دریا درویش

مردانی که شب هنگام زمزمه تلاوت قرآن و ذکر مناجات شان، همچون صدای زنبوران عسل در هم بیچد و

هیبت الهی، آنان را به قیام وادارد و بامدادان سوار بر مرکب ها شوند؛ آنان راهبان شب اند و شیران روز. این همه، حاصل ایمان نهفته در قلب آنان است و هرچه درجه ایمان آنها بالاتر رود، این گونه اعمال نیز در زندگی شان فزونی خواهد یافت و هیچ مانعی بر سر راه آنان نخواهد ماند. جهاد و کوشش، نه تنها آنها را از عبادت و راز و نیاز به درگاه الهی باز نمی دارد، بلکه سبب می شود تا حلاوت ایمان را بیشتر بچشند و همه کارها و رفتارهای خود را جلوه الهی دهند که چه رنگی بهتر از رنگ الهی!

«صِبْغَةَ اللَّهِ وَ مَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَ نَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ». (بقره: 138) رنگ الهی و چه رنگی نیکوتر از رنگ الهی و ما او را پرسش می کنیم.

پیام متن:

یاران مهدی (عج) از عابدان شب و شیران روزند و به رفتارهای خود رنگ الهی می دهند.

یاران مهدی؛ آمران به معروف و ناهیان از منکر

رسالت حضرت مهدی (عج) و یاران با وفایش، احیای دین خدا و اتمام رسالت انبیا و اولیا و اصلاح زمین از بدعت ها و ظلم هایی است که ظالمان و فاسدان بر زمینیان تحمیل کرده اند. منتظران حقیقی مهدی می خواهند نقاب تزویر را از چهره مزوران برکشند و رسالت شان را در برپایی قسط و عدل می دانند: «يَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطاً وَ عَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ ظُلْماً وَ جَوْرًا».

سیره رسول گرامی اسلام و امامان معصوم (علیهم السلام) مبتنی بر امر به معروف و نهی از منکر بود و از بدو دوران کودکی تا واپسین لحظه های حیات، همواره بر آن اساس رفتار کرده اند. یعقوب سراج خدمت امام صادق (علیه السلام) می رسد، در حالی که حضرت در کنار گهواره فرزندش حضرت موسی بن جعفر ایستاده بود و با او سخن می گفت. یعقوب می گوید من نشستم تا امام از سخن گفتن با فرزندش فارغ شد، پس برخاستم. امام صادق (علیه السلام) به من فرمود: نزدیک سرورت بیا و او را سلام گوی. من نزدیک گهواره رفتم و به کودک سلام کردم. امام موسی بن جعفر (علیه السلام) از درون گهواره با زبانی فصیح و گویا سلام را پاسخ گفت و فرمود: «إِذْهَبْ وَتَغَيَّرْ اسْمَ ابْنَتِكَ الَّتِي سَمَّيْتَهَا أَمْسٍ فَإِنَّهُ اسْمٌ يُغَيِّضُهُ اللَّهُ». برو آن نام را که دیروز بر دخترت نهاده ای، تغییر ده؛ زیرا آن اسم را خدا دشمن دارد.

آن گاه امام صادق (علیه السلام) فرمود: به دستور فرزندم عمل کن تا هدایت یابی. من نیز به دستور آن حضرت عمل کردم و نام دختر یک روزه ام را تغییر دادم.

بنابراین، یکی از صفت های برجسته یاران حجت، امر به معروف و نهی از منکر است. امام صادق (علیه السلام)

در تفسیر آیه «الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَآمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَ لِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ»، می فرماید:

برای آل محمد (صلی الله علیه و آله) ، مهدی و اصحاب او، خداوند متعال مشارق و مغارب زمین را به تصرف آنها درآورد.

و دین را آشکار سازد و خداوند متعال به وسیله او و یارانش بدعت ها و باطل را از بین می برد، همچنان که سفیهان، حق را بمیرانند تا جایی که اثری از ظلم دیده نشود و امر به معروف و نهی از منکر خواهند کرد و عاقبت کارها به دست خداست.

پیام متن:

احیای دین خدا و اتمام رسالت انبیا، در پرتو امر به معروف و نهی از منکر.

ولایت مداری اصحاب مهدی (عج)

امامت ، از ارکان دین اسلام و محور و اساس همه کارها اعم از عبادی و غیرعبادی است. حضرت علی (علیه السلام) در این باره می فرماید:

«وَأَنَّهُ لَيَعْلَمَنَّ أَنَّ مَحَلِّيَ مِنْهَا مَحَلَّ الْقُطْبِ مِنَ الرَّحَا.» و او (ابوبکر) خوب می دانست من در گردش حکومت اسلامی، همچون محور سنگ های آسیابم (که بدون آن آسیاب نمی چرخد).

همه اعمال فردی و اجتماعی مردم باید تحت تأثیر امامت باشد. از این رو، ایمان به رهبری، زمینه ساز رستگاری مسلمانان است. مسلمانان صدر اسلام با ایمان و اطاعت از رهبری و پیامبر، در مدتی بسیار کم از حضيض ذلت به اوج عزت رسیدند؛ چرا که به فرمان خدا به آنچه پیامبر می فرمود، گردن می نهادند: «وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَ مَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا». (حشر: 7)

بعد از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) ، پیروان آن حضرت همان عقیده و ایمان را به ائمه اطهار (علیهم السلام) داشته اند و یاران حجت (علیه السلام) نیز بیش از همه به امام زمان (علیه السلام) ارادت دارند که این عشق و ایمان، از وجود آن حضرت سرچشمه می گیرد.

«يَتَمَسَّحُونَ بِسَرِّجِ الْإِمَامِ (عليه السلام) يَطْلُبُونَ بِذَلِكَ الْبَرَكَةَ.» آنان برای تبرک، دست خویش را به زین اسب امام می کشند و بدین سان تبرک می جویند.

انسان خداجو به واسطه عشق به امام، سر از پا نمی داند، برای اطاعت و اجرای فرمان های او شب و روز را نمی شناسد و در راه فرمان برداری او مطیع تر از یک کنیز نسبت به مولایش است و در هنگام بروز خطر، برای دفاع از

وجود او جاننش را فدا می کند.

کیست کاشفته آن زلف چلیپا نشود	دیده ای نیست که بیند تو و شیدا نشود
ناز کن ناز که دل ها همه در بند تواند	غمزه کن غمزه که دلبر چوتو پیدا نشود
سر به خاک سر کوی تو نهد جان	از دست جان چه باشد که فدای رخ زیبا نشود

این عشق و علاقه میان امام و یارانش، به حدی به هم گره خورده است که «آنچه شخص امام بدان وصف شده است، آنان نیز به آن توصیف گشته اند. هنگامی که به طرف مکانی حرکت می کنند، ترس از آنان، پیشاپیش در دل مردمان می افتد. آنان دست از شمشیر خود در پیکار با دشمنان دین، باز نمی گیرند تا آنکه خدای تعالی راضی شود و این همه، به سبب آن است که یاران مهدی شیعه کاملی برای مولای خود هستند و افعال و صفات شان مطابق افعال و صفات امام است».

پیام متن:

1. سعادت دنیا و آخرت در پرتو ولایت مداری؛
2. یاران مهدی (عج) عاشقان واقعی امام و اطاعت کنندگان بی چون و چرا.

شجاعت یاران مهدی و آرزوی شهادت

ترس، از خصلت های ناپسند یک انسان و برگرفته از ضعف ایمان، سستی یقین و ناتوانی نفس است: «شِدَّةُ الْجُبْنِ مِنْ عَجْزِ النَّفْسِ وَ ضَعْفِ الْيَقِينِ».

شخصی که به رحمت الهی و پاداش روز جزا یقین ندارد، همواره در نوعی بیم و هراس به سر می برد. ترس از آن دارد که هر لحظه دفتر عمرش بسته شود و از این دیار کوچ کند؛ اما شخص با ایمان در دنیایی پر از امید به سر می برد و در همه مشکلات تکیه گاهش خداست و یقین دارد که «وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ».

(منافقون:8)

با چنین اعتقادی، دلیلی ندارد که فرد احساس ضعف و ترس کند، بلکه ترس را عار و ننگ و نقصی برای خود می داند و برای دوری از آن می کوشد: «إِخْذَرُوا الْجُبْنَ فَإِنَّهُ عَارٌ وَ مَنْقَصَةٌ».

«یاران مهدی که قلب شان لبریز از عشق به خدا و یقین به روز جزا و یاری پروردگار است، از هیچ کس هراسی به دل ندارند.»

یاد روی تو غم هر دو جهان از دل برد صبح امید همه ظلمت شب باطل کرد

یکی از محک هایی که خداوند با آن افراد راستگو و باایمان را از افراد دروغگو جدا می سازد، تمنای مرگ است.

(جمعه: 6) هر مؤمن دل سوخته و عاشق کوی یار، قرب الی الله و هم نشینی با اولیا را دوست دارد و همواره در

تمنای مرگ است.

آتش به جانم افکند شوق لقای دلدار	از دست رفت صبرم ای ناقه پای بردار
----------------------------------	-----------------------------------

«لَوْلا أَجَلُ الَّذِي كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ لَمْ تَسْتَقِرَّ أَرْوَاحُهُمْ فِي أَجْسَادِهِمْ طَرَفُهُ عَيْنِي شَوْقاً إِلَى الثَّوَابِ وَ خَوْفاً مِنَ الْعِقَابِ.»

«اگر نبود اجلی که برای آنها نوشته شده است، برای لحظه ای ارواح شان در کالبد جان شان آرام نمی گرفت، از شوق رسیدن به ثواب و ترس از عذاب الهی.»

اصحاب حجت (علیه السلام) که امام خویش را با معرفت دریافته اند، هستی شان را در وجود وی فانی می بینند و عاشق شهادت در راه او هستند:

«يَذْعُونَ بِالشَّهَادَةِ وَ يَتَمَنُّونَ أَنْ يُقْتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ شِعَارُهُمْ يَا لثَارَاتِ الْحُسَيْنِ (عليه السلام).»

همواره شهادت و کشته شدن در راه خدا را آرزو می کنند و شعار آنان یالثرات الحسین (بیایید به طلب خون حسین) است.

و زبان حال شان این است:

مرگ اگر مرد است آید پیش من	تا کشم خوش در کنارش تنگ تنگ
من از او جانی برم بی رنگ و بو	او ز من دلقی ستاند رنگ رنگ

(مولانا)

پیام متن:

یاران مهدی (عج) با تکیه بر خداوند، هیچ گونه ترسی در دل ندارند و برای هم نشینی با اولیای الهی و قرب به خداوند، بالاترین آرزوی آنان شهادت است.

دل های پولادین اما نورانی، ویژگی یاران مهدی (عج)

از دیگر صفت های یاوران مهدی (عج)، قلب قوی و پولادین آنهاست که از آنان در روایت های مختلف به پاره ای آهن یاد شده است:

«تَجِبِي ۚ الرِّايَاتُ السُّودُ مِنْ قِبَلِ الْمَشْرِقِ كَأَنَّ قُلُوبَهُمْ زُبُرُ الْحَدِيدِ.»

«(در زمان ظهور حضرت مهدی عج) پرچم های سیاه از جانب شرق خواهد آمد که برگرد آنها افرادی هستند با دل هایی همچون پاره های آهن سخت و محکم.»

در روایتی دیگر هم می خوانیم که قلب های آنها حتی سخت تر از پاره های آهن است:

«و إِنَّ قَلْبَ رَجُلٍ مِنْهُمْ أَشَدُّ مِنْ زُبُرِ الْحَدِيدِ؛ دِلِ هَایِ آن‌ها (یاران مهدی (عج)) از پاره‌های فولاد محکم‌تر است». آری پنجره قلب‌های آنها رو به آسمان معنا گشوده شده است و دِل‌های خویش را به ریسمان الهی پیوند داده اند. آنان خانه‌های دِل خود را با قندیل‌های ایمان روشن کرده اند: «كَانَ قُلُوبُهُمُ الْقَنَادِيلُ وَهُمْ مِنْ حَشِيَّةِ اللَّهِ مُشْفِقُونَ».

اینان با پشتوانه‌ای بزرگ از ایمان واقعی به خدا و یقین به روز جزا و هدفی مقدس، همچون مشعل‌هایی فروزانند که دِل‌های استوارشان بسان قندیل‌های نور در سینه سترگشان آویخته است. این رادمردان تنها به خدای خویش دِل داده اند و تنها از او هراس دارند و قلب‌شان را به یاد او قوت بخشیده اند که «أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ». (رعد: 28)

پیام متن:

دِل‌های نورانی یاران مهدی به ریسمان الهی پیوند خورده است و تنها خوف او را در دِل دارند.

قدرت جسمانی اصحاب مهدی (عج)

در بسیاری از روایت‌ها قدرت یاران مهدی را برابر با چهل مرد شمرده اند که این قدرت جسمانی آنها برگرفته از ایمان راسخ به خداوند، یقین به امامت و حقانیت هدف آنهاست. یاوران مهدی با چنین توانایی جسمی و روحیه عالی می‌توانند ظلم و جور را از صحنه گیتی براندازند.

با این اوصاف، آنها سدی محکم، نیزه و شمشیر برنده و رکن‌رکینی هستند که حضرت لوط (علیه السلام) هنگام رویارویی با قوم کافر و منحرف خود، یارانی چون آنها را آرزو می‌کرد و می‌گفت: «ای کاش مرا قوتی و یا پناهگاهی امن و استوار می‌بود که از شر شما محفوظ می‌ماندم».

امام صادق (علیه السلام) در تبیین این گفتار فرمود:

این آرزویی است بر قدرت قائم، مهدی (عج) و استواری یارانش که همان ارکان محکم هستند. هر کدام از مردان و یاران مهدی (عج) دارای قدرت چهل مرد هستند. دِل‌های آنها از پاره‌های فولاد محکم‌تر است. اگر بر کوه‌ها بگذرند، کوه‌ها در هم فرومی‌ریزند. دست از شمشیرهای خود برنمی‌گیرند تا آنکه خدای تعالی راضی شود. تشبیه قلب‌های آنان به پاره‌های آهن یا سنگ، برای تأکید بیشتر به استواری و شهامت آنان و نفی هرگونه ترس و وحشت از قلب‌ها و افکارشان است. بیان امام صادق (علیه السلام) به برابری نیروی هر یک با چهل مرد، به معنای محدود کردن این نیرو نیست، بلکه برای نشان دادن میزان بسیار بالای قدرت ایشان است و اشاره به اینکه هر کدام از توان و نیروی فراوانی برخوردارند.

پیام متن:

1. اثر عملی فعایت های هر یک از اصحاب مهدی (عج) از کوشش گروهی بیش از چهل نفر افزون تر است؛
2. درک عمیق و اخلاص و اطاعت کامل یاران مهدی (عج)، نیروی چهل مرد را به آنان می بخشد.